

5. päeva kokkuvõtte koostasid Krista Riik, Saarte Koostöökogu ja Krista Lember Rahvakultuuri Selts

Laupäev, 27. Jaanuar

Viimane päev Assooridel. Asume teele lääne poole, on vihmane ja tuuline. Täna on bussijuhiks Tito. Läänepoolne osa saarest on hõredamalt asustatud, kuhu isegi elekter „tuli” alles 80 ndatel.

Sõidame mööda 1969. aastal avatud Ponta Delgada lennuväljast, millele anti nimi paavst Johannes Paulus II järgi, kes külastas Assooride saart 1991. aastal. Esimene boeing maandus lennuväljal aastal 1979 ning eelmisel aastal jõudis lennureisijate arv 1 miljoni 400 tuhandeni.

Peamiselt toimubki saartevaheline liiklus vaid lennukitega. Suuremad lennujamad asuvad Terceira ja Santa Maria saartel, aga Ponta Delgada lennujaam on neist kõige tihedama liiklusega.

Võtame suuna Ferraria küla poole. Sõidame läbi mitmetest kaunitest küladest nagu Feteiras, mis tähendab eesti keeles sõnajalga ja möödume Ginetesest.

Oleme planeerinud saabumise vastavalt tõusu ja mõõna graafikule, sest ookeanivette avanevate kuumaveeallikate nautimiseks saab kasutada vaid algavat tõusuaega.

Ilm läheb aina tormisemaks ja vihma kallab igast suunast. Ookeanilaguunini jõudmiseks peame vahetama bussi, sest tee on ülikitsas, käänuline ja järsk ning pole suurtele bussidele kohane. Veel enne riitusruumideni jõudmist oleme läbimärjad. Alustame päeva veeprotseduuriga. Bom dia!

Riigi Krista läheb esimese julgena laguuni poole, pannes selga trikoo, peale vihmamantli ja pistab kaenla all käterätiku.

Korralik trepp viib kurruliste laavamoodustusteni ja seejärel tuleb minna mööda väga konarlikku laavakivi rada. Tuleb hoolikalt jalgealust jälgida, et mitte pikali prantsatada. Kohale jõudes astub Krista ühte väikesesse veeloiku, arvates et tegemist on poriloigulaadse veesilmaga ja maandub kaelani vette. Kuidagi õnnestub tal sealt välja ronida ja juba on teisedki julged ujujad kohal. Aga suur viga oli võtta kaasa vihmamantel ja rätik, sest neid pole siin tuulisel rannikul kusagile panna. Marutuul viib need lihtsalt ookeani. Kuumaveelaguuni saab laskuda mööda väikest redelit ja sinna jõudes tuleb kõvasti nõõrist kinni hoida, et lained sind ookeani poole ei viiks. Vesi on väga soe, kuid lained on kõrged ja põhjas suured kivid.

Enamus meist läbis selle katsumusliku seikluse. Igatahes on mida meenutada!

Päras saime liguneda juba sealsamas moodsas, tuule eest kaitstud ja soojas termaalveebasseinis. Riitusruumis riideid vahetades kadus ka suure tuule süül elekter (nagu saartel ikka), kuid saime pimedas märgi riideid selga toppides kenasti hakkama. Katsumus missugune!

„Hullud saare eided” (ikka kaks härrat ka!) nagu ütles meie giid Ester. Jõudsimme ookeani äärest õnnelikult jälle tagasi üles kaldajärsakul ootavasse bussi - elusalt ja rõõmsalt!

Selliseid hulljulgeid eitesid polnud kohalikud tõepoolest enne näinud, mille tõttu sattusime ka kohlikku *FB storysse*.

Assooride saarestikus on probleemiks ka vanemate inimeste kirjaoskamatus, mis on 1974. aasta revolutsioonieelse suhtumise tulemus. Tänapäeval lähevad lapsed kooli kuue aastaselt. Õppeperiood kestab kokku 12 aastat. Ülikool on saarel olnud 40 aastat ja omandada saab 22 eriala. Aga arstiks ja juristikks saab õppida vaid mandril.

Rannikuäärsetel mäetippudel oli näha ka vaalavaatlustorne. Kuni 1986. aastani oli vaalapüük lubatud.

Saarel ringi sõites oli näha kilomeetrite kaupa kõrgeid ja kitsaid kiviaedu, mis olid tehtud ikka selleks, et põllumeestele uut maad hankida. Mõned kiviaiad olid koguni 300 aastat vanad. Kaitse alla neid võetud ei ole.

Kloostri nimeline küla Mošteiros ookeani kaldal. Meres olev suur kivi meenutab kloostrit ja kolm väiksemat kaljut kahte nunna ja ühte munkat, kes kihutavad kloostri poole.

Lame vulkaaniline tasandik. Imeilusad vaated. Külas asub must liivane rand ja looduslikud kuumaveebasseinid.

Aastal 1811 toimus konflikt inglaste ja portugallaste vahel saare läänekaldal. Maavärina tulemusel tekkis merre väike saar, millele Inglise laevakapten Tillard püstitas Suurbritannia lipu ja kuulutas saare Inglismaa

omandiks. Portugallased olid nüüd kimbatuses, et kuidas hoida häid suhteid Suurbritanniaga. Ookean aga tegi otsuse inimeste eest ise ja võttis saare paari kuu pärast vete rüppe tagasi. Pole saart pole probleemi!

Tänu vihmasele ilmale kulges meie piknik meie Assooride giidi Gabriela tuttava kohvikus. Väga lahe vt pilte.

Sete Cidades - seitse küla, mis asuvad kaldeera sees. ruutkilimeetril elab 800 inimest ja asub lisaks kaks

Tegeletakse põllumajandusega. Kasvatatakse kapsast, kõrvitsaid jne. Kodudes tehakse leiba ja kogu küla on leivalõhnaline.

Miradouro da Vista do Rei ehk kuninglik vaateplatvorm, kus 1901.aastal käis Portugali kuningas, vaade ka nime sai.

Vaade kahele järvele pooltel teel mäkke. Udu tuli

Legend järvedest - printsess kohtas jalutades karjusepoissi ja noored armusid. Kuningale see ei sobinud. Nooretele anti viimane võimalus koos olla ja nii nad kaljuserval istusid ja nutsid. Printsessi sinistest silmadest tekkis sinise veega järv, karjapoisi rohelistest silmadest roheline järv ning nii jäid nad igavesti ühendusse. Vaade neile kahele järvele on hinnatud üheks kenamaks vaataks terves maailmas.

Mäkke tõustes avanes vaade ka mahajäetud luksuslikule 5*hotellile, mis nüüd seisab tondilossina.

Edasi kulgesime Ponta Delgada poole, kus külastasime ananassifarmi. Ananass toodi saarele, et asendada 1870. aastal hukkunud apelsiniistandusi. Konkurents on kõva. Aga siin kasvatatud ananass on väga magus ja lõhnab hästi ning mida kasutatakse ka kosmeetikas lõhnade koostisosana. Ananassitaim ei talu otsest päikesevalgust ja kasvab kaks aastat. Ananassi küpsust hinnatakse tema lõhna, mitte värvuse järgi.

Kahekümmel järve.

porgandit,

kelle järgi

sekunditega.

Tänu Gabrielale.

Belheira naps, mida pakkus Gabriela. „Ära võta tablette, võta pits
Belheirat. „ 😊

Jätsime Gabrielaga hüvasti ja läksime oma armsaks saanud hotelli Talisman.
Järgmisel päeval ootas ees lend Portugali pealinna Lissaboni.

Päeva ülevaatajad Tiina Jõgi, Krista Lember, Gabriela, Krista Riik

